

Sygn. akt IV CSK 462/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku J. N. i B. N.  
przy uczestnictwie P. [...] Spółki Akcyjnej w L.  
o ustanowienie służebności przesyłu,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 23 stycznia 2014 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców  
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.  
z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelację wnioskodawców od wyroku Sądu Rejonowego w B., oddalającego wniosek o ustanowienie służebności przesyłu. Sąd odwoławczy potwierdził ustalenie Sądu pierwszej instancji, że służebność objęta żądaniem wnioskodawców została nabyta przez uczestnika postępowania w drodze zasiedzenia. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano między innymi na niezasadność twierdzeń skarżących, by rozszerzenie strefy ochronnej linii energetycznej z 15 do 20 m (decyzją Rady Miejskiej w B. wydaną w czasie biegu terminu zasiedzenia) oznaczało istotną zmianę sposobu wykonywania służebności. Zdarzenie to, jak stwierdził Sąd Okręgowy, nie ma wpływu na zakres wykonywania służebności, której dotyczyło zasiedzenie. Z tego powodu, wniosek o ustanowienie służebności w szerszym zakresie powinien być rozumiany jako żądanie zmiany jej treści, podlegające art. 291 k.c. (a zatem rozpoznawane w postępowaniu procesowym).

Postanowienie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez wnioskodawców, którzy zarzucili mu naruszenie: art. 305<sup>1</sup>, art. 305<sup>4</sup> w związku z art. 292 i 172 k.c., art. 305<sup>2</sup> § 2 k.c., art. 21 ust. 1 Konstytucji RP i art. 328 § 2 k.p.c. Na tej podstawie wnieśli oni o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie brak przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie występują w niej zwłaszcza podstawy wskazane przez skarżących - istotne zagadnienie prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.).

Sposób uzasadnienia pierwszych dwóch kwestii prowadzi do wniosku, że mimo użytych sformułowań skarżący rozumieją je w gruncie rzeczy w sposób odpowiadający przesłance istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.). W obu wypadkach powołują się bowiem wyłącznie na ogólne problemy z zakresu wykładni prawa, nie wykazując zarazem, by budziły one jakiegokolwiek

wątpliwości lub wywoływały niejednorodność poglądów (co odpowiadałoby przesłance, o której mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.). Zarazem jednak, nawet przy tak życzliwym odczytaniu argumentacji skarżących, żadna ze wskazanych przez nich kwestii nie mieści się w pojęciu istotnego zagadnienia prawnego.

Po pierwsze, za problem tego rodzaju trudno uznać pytanie o zakres służebności przesyłu oraz możliwość uznania jej za służebność bierną. W kontekście zaskarżonego orzeczenia kwestia ta pozostaje niezrozumiała. Teoretyczne sklasyfikowanie służebności przesyłu jako służebności czynnej lub biernej nie ma żadnego przełożenia na okoliczności sprawy (nie wykazują go także sami skarżący). Określenie zakresu tej służebności zawsze pozostaje natomiast kwestią konkretnego przypadku i wymaga każdorazowo odrębnej oceny, w jakim zakresie powinno dojść do ograniczenia prawa własności, aby możliwe było prawidłowe korzystanie przez przedsiębiorcę z infrastruktury przesyłowej. W zakresie tym nie byłoby więc możliwe - w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - skonstruowanie przez Sąd Najwyższy jakichkolwiek ogólnych i uniwersalnych reguł, które przyczyniłyby się do rozwoju prawa (o roli przesłanki istotnego zagadnienia prawnego por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, nie publ. oraz z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, nie publ.).

Po drugie, za problem uzasadniający przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie można uznać także pytania, czy w razie zmiany sposobu korzystania przez przedsiębiorstwo przesyłowe z nieruchomości na skutek wydania aktu prawa miejscowego możliwe jest doliczenie okresu posiadania służebności sprzed tej zmiany (a jeśli tak, to w jakiej mierze). W ten sam sposób ocenić należy także pytanie, czy możliwe jest nabycie w ten sposób służebności przesyłu w nowym zakresie. Problemy te nie odnoszą się bezpośrednio do istoty zaskarżonego rozstrzygnięcia, w którym Sąd Okręgowy wypowiedział się jedynie o zasiedzeniu służebności przesyłu w zakresie sprzed rozszerzenia strefy ochronnej aktem prawa miejscowego, w takim zakresie jej ustanowienia żądali bowiem wnioskodawcy. Ponadto, problem ten nie odpowiada pojęciu istotnego zagadnienia prawnego z powodu zbyt bliskiego powiązania z okolicznościami faktycznymi sprawy. Udzielenie pełnej odpowiedzi na pytania postawione przez

skarżących byłoby bowiem niemożliwe bez odniesienia się do konkretnych okoliczności faktycznych – co pozbawia oba problemy uniwersalnego charakteru, jakim powinno cechować się istotne zagadnienie prawne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/10, nie publ., z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ. oraz z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ.).

W sprawie nie doszło także do spełnienia przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta odnosi się jedynie do wypadków, w których skarga kasacyjna jest oczywista w sposób kwalifikowany i ewidentny, możliwy do dostrzeżenia bez prowadzenia bardziej złożonej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, LEX nr 1027164 oraz z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, LEX nr 1219499). W pierwszej kolejności zauważyć należy, że uzasadniając występowanie tej przesłanki faktem pominięcia przez Sąd Okręgowy, że zakres korzystania z nieruchomości przez przedsiębiorcę przesyłowego uległ zmianie, skarżący popadają w sprzeczność. Nie jest bowiem możliwe, by ta sama kwestia stanowiła zarazem zagadnienie problemowe, wymagające wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy, oraz by była ona jasna w stopniu oczywistym. Ponadto, poza ogólnym nawiązaniem do twierdzeń podnoszonych w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, skarżący nie przedstawili jakichkolwiek argumentów wskazujących na kwalifikowaną i niewątpliwą zasadność skargi, która odpowiadałaby przesłance ujętej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]

jw